

Lemisko, L. (2010). The inside out: Diaries as entry points to historical perspective-taking. *Canadian Social Studies* 44(1).

[Jorien de Nigtere, 2012]

In dit artikel wil Lynn Lemisko laten zien dat dagboeken in geschiedenislessen kunnen bijdragen tot een betere ontwikkeling van het historisch denken. Met historisch denken bedoelt zij in dit onderzoek: de “inside” en “outside” van een gebeurtenis.

Outside: alles wat tastbaar, voelbaar, meetbaar, enz. is bij een persoon bij een gebeurtenis: alles wat te zien is “bodies and their movements”.

Inside: Gedachten en gevoelens van een persoon bij een gebeurtenis: alles wat niet te zien is, gedachten, gevoelens, motivaties, enz.

Dus leerlingen moeten het tastbare, het zichtbare, maar ook de gedachten en gevoelens van personen uit een dagboekfragment kunnen halen.

Zij wil dat leerlingen de “inside” begrijpen en begrijpen dat verschillende mensen in verschillende tijden, ook verschillend reageren op gebeurtenissen in hun levens.

Lemisko wil zich in haar onderzoek vooral richten op “historical perspective-taking” (het verleden zien vanuit het standpunt van de destijds betrokken personen) als een aspect van het historisch denken en de taak van docenten om studenten daarbij te ondersteunen. Met behulp van dagboeken kunnen studenten achter de “inside”-informatie komen die nodig is voor “historical perspective-taking”. In haar onderzoek wordt niet beschreven hoe studenten getest zijn, maar het artikel is meer een aanbeveling om vooral gebruik te maken van dagboeken in geschiedenislessen.

Docenten kunnen de ontwikkeling van “historical perspective-taking” bevorderen door studenten te laten inzien in welke sociale, politieke, culturele en intellectuele context mensen leefden. Deze aspecten zijn uit een dagboekfragment te halen, door leerlingen bij een fragment de juiste vragen te laten beantwoorden. Naast dagboekfragmenten moeten docenten gebruik maken van cartoons, krantenberichten en kunstwerken. Alleen dan kunnen leerlingen een genuanceerd en gedetailleerd beeld krijgen van het handelen en denken van mensen in een bepaalde situatie tijdens een bepaalde gebeurtenis volgens Lemisko.

Lemisko benadrukt dat zij voor het gebruik van dagboeken is als het gaat om de ontwikkeling van “historical perspective-taking”. Studenten leren historisch denken. Dagboeken moeten niet als enige bron gebruikt worden om een totaalbeeld te creëren van een gebeurtenis. Een dagboek is vooral interessant als het gaat om de gevoelens en gedachten van mensen die een bepaalde gebeurtenis beschrijven. Dagboeken moeten samen met andere relevante bronnen gebruikt worden voor een totaalbeeld.

Lemisko heeft voor het gebruik van dagboeken in de geschiedenislessen een aantal vragen opgesteld die studenten kunnen gebruiken om “historical perspective-taking” te ontwikkelen:

1. Wat zegt een dagboek over de zorgen van de schrijver? Wordt er geschreven over sociale, economische, politieke en/of intellectuele zorgen of vraagstukken?
2. Wat zegt een dagboek over het werk van vrouwen en vrouwen en de rol van mannen en vrouwen in de samenleving en binnen het gezin waarin het dagboek geschreven is? Wat vindt de schrijver van dit werk/deze rolverdeling?
3. Wat zegt een dagboek over de welvaart/armoede van de schrijver? En welke mening heeft de schrijver hierover?
4. Wat zegt een dagboek over de etniciteit, de religie en culturele tradities van de schrijver? Wat is de houding van de schrijver hier tegenover?

5. Wat zegt een dagboek over de relaties tussen verschillende familieleden en de relaties tussen de familieleden en andere personen? Welke houding neemt de schrijver in ten opzichte van deze relaties?

In het onderzoek worden drie dagboekfragmenten gebruikt om studenten te trainen in “historical perspective-taking”. Het gaat om de dagboeken van Anne Frank (WOII), Zlata Filipović (oorlog in Joegoslavië) en Thura Al-Windawi (Amerikaanse inval in Irak).

De studenten moeten bij verschillende dagboekfragmenten van deze drie meisjes, bovenstaande vragen beantwoorden. Vervolgens moeten ze de dagboekfragmenten vergelijken met elkaar. Zij moeten zich richten op verschillen en overeenkomsten op het gebied van religie en de rolverdeling in de samenleving en het gezin van mannen en vrouwen en op etnische en culturele verschillen en overeenkomsten.

Conclusie:

In de conclusie benadrukt Lemisko nogmaals dat het gebruik van dagboeken in geschiedenislessen het historisch denken kan bevorderen. Docenten moeten vooral gebruik maken van dagboeken en de bijbehorende vragen die zij ontwikkeld heeft om leerlingen de “inside”-informatie te leren ontdekken en begrijpen. Door middel van dagboeken kunnen studenten zich beter inleven en zich beter voorstellen dat verschillende mensen in verschillende situaties en in verschillende tijden, verschillend handelen, denken en doen.

Methodologie

Lemisko wil aantonen dat leerlingen “historical perspective-taking” ontwikkelen door ze te leren omgaan met dagboekfragmenten. Voor haar onderzoek maakt zij gebruik van een aantal dagboekfragmenten en laat de leerlingen daar een aantal vragen bij beantwoorden (zie samenvatting). De vragen moeten de leerlingen helpen om dagboeken te analyseren. Vervolgens moet deze hulp de leerlingen weer helpen om historische teksten beter te begrijpen.

Na de analyse van de dagboekfragmenten, moeten de leerlingen de dagboekfragmenten met elkaar vergelijken. Zij moeten zich richten op verschillen en overeenkomsten op het gebied van religie en de rolverdeling in de samenleving en het gezin van mannen en vrouwen en op etnische en culturele verschillen en overeenkomsten.

Aan de vraag of deze methode vervolgens ook bijdraagt aan een beter begrip van historische teksten, wordt geen aandacht besteed. Het gaat in dit artikel alleen om de methode van het analyseren van de dagboeken met behulp van vragen. Uit dit experiment blijkt dat als leerlingen dit goed doen, dit bijdraagt aan de ontwikkeling van “historical perspective-taking”.